

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/81/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625202860
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625202860.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti starého otca: C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, A., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matka E. C., narodená XX.XX.XXXX, zomrelá XX.XX.XXXX a otec A. B., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, na ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- I. Súd u s t a n o v u j e maloletému A. B., narodenému XX.XX.XXXX poručníka v osobe C. C., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý j e p o v i n n ý zabezpečovať výchovu a všestrannú starostlivosť o maloleté dieťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.
- II. Poručník j e p o v i n n ý predkladať súdu správy o maloletom dieťati a nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa dvakrát do roka, a to vždy k 30.06 a 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „navrhovateľ“ alebo „úrad“) v podanom návrhu uviedol, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12P/45/2021-52 zo dňa 19.08.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.09.2021, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca, pána C. C., narodeného XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, A.. Dňa 27.06.2025 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca telefonicky oznámil úradu, že matka maloletého E. C., narodená XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX, otec maloletého A. B., narodený XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX. Maloletý sa tak ocitol bez zákonného zástupcu. Z dôvodu náležitej ochrany záujmov maloletého dieťaťa úrad navrhol ustanoviť do funkcie poručníka maloletého starého otca maloletého dieťaťa, pána C. C., narodeného XX.XX.XXXX, ktorý maloletému doposiaľ zabezpečoval náhradnú osobnú starostlivosť na základe rozhodnutia súdu. Pán C. je schopný a ochotný dobrovoľne a v najlepšom záujme maloletého vykonávať funkciu poručníka a súhlasí s osobnou starostlivosťou o poručenca.

4. Úrad v správe doručenej súdu dňa 24.07.2025 uviedol, že náhradný rodič žije v spoločnej domácnosti so svoju družkou, pani E. F., narodenou XX.XX.XXXX a so svojim vnukom A. B., narodeným XX.XX.XXXX. Pani E. F. je poberateľkou vdovského dôchodku vo výške 280,00 Eur. Starý otec maloletého dieťaťa pán C. C. je poberateľom starobného dôchodku a vdoveckého dôchodku vo výške 308,00 Eur mesačne. Z programového informačného systému úradu, programu RSD o výplate sociálnych dávok bolo zistené, že je poberateľom prídavku na dieťa v náhradnej starostlivosti vo výške 60,00 Eur mesačne, opakovaného príspevku dieťaťu v náhradnej starostlivosti vo výške 237,80 Eur

mesačne. Pediatrom maloletého dieťaťa je A. F. G.. Maloletý je zdravý, nie je sledovaný v žiadnej odbornej ambulancii. Spoločne žijú v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve pána C. C.. V rodinnom dome majú k dispozícii jednu izbu, kuchyňu a verandu. Na dvore rodinného domu sa nachádza suché WC. Zariadenie izby, ktorú využívajú ako spálňu a obývaciu izbu v jednom tvoria kachle na pevné palivo, manželská posteľ, váfanda, zostava nábytku obývacej steny, televízor a 2 stoličky. V kuchyni sa nachádzajú 2 chladničky, 2 stoly, 3 stoličky, kredenc, skrinka a sporák na pevné palivo. Hygiena v domácnosti bola v čase sociálneho šetrenia na požadovanej úrovni. Rodinný dom je vykurovaný kachľami na pevné palivo. Výdavky v súvislosti s užívaním predmetného rodinného domu predstavujú sumu 35,00 Eur mesačne za elektrickú energiu a 1.000,00 Eur za drevo na vykurovacie obdobie. Pán C. nevlastní okrem predmetného rodinného domu žiadny iný hnuiteľný ani nehnuteľný majetok.

Dňa 27.06.2025 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca telefonicky oznámil úradu, že matka maloletého E. C. zomrela dňa XX.XX.XXXX, otec maloletého A. B. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Maloletý sa tak ocitol bez zákonného zástupcu.

Dňa 30.06.2025 sa na úrad dostavil náhradný rodič. Náhradný rodič uviedol, že maloletému zabezpečuje vhodnú výchovu a starostlivosť, maloletý je na jeho osobu citovo naviazaný, majú spolu vytvorený silný citový vzťah. Náhradný rodič uviedol, že vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého umreli, má záujem o poručníctvo pre maloletého A. B.. Pán C. uviedol, že maloletý A. sa nemohol dostaviť na úrad, nakoľko ho bolí zub a musia riešiť zubára. Menovaný ďalej uviedol, že s maloletým A. sú spolu od malička, nevie o inej osobe, ktorá by bola schopná vykonávať funkciu poručníka.

Dňa 23.07.2025 úrad vykonal v rodine sociálne šetrenie. V čase sociálneho šetrenia bol maloletý v domácnosti prítomný, javil známky dobrej starostlivosti. V súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa § 43 ods.1 zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Maloletý A. bol primerane jeho veku a rozumovým schopnostiam oboznámený so všetkými skutočnosťami, t.j. bol mu vysvetlený dôvod stretnutia, bol požiadany o rozhovor bez prítomnosti náhradného rodiča a bol mu vysvetlený účel použitia informácií získaných rozhovorom. Maloletý A. súhlasil s vykonaním pohovoru, so zverejnením záznamu z rozhovoru, kde uviedol nasledovné.

„Viem, že rodičia zomreli. Starký (oslovenie pre náhradného rodiča) mi vravel, že bol na súd podaný návrh. Ja chcem ostať tu, u starkého, ja odtiaľto nikam nechcem ísť. Mám sa dobre, starkého mám veľmi rád, stará sa o mňa dobre. Nič mi nechýba, povedzte to aj na súde.“

Na základe uvedených skutočností úrad konštatoval, že náhradný rodič - starý otec maloletého dieťaťa - pán C. C. zabezpečuje maloletému A. B. vhodnú a kvalitnú výchovu a starostlivosť. Vie adekvátne reagovať na potreby maloletého dieťaťa, prejavuje zodpovedný postoj k povinnostiam voči maloletému dieťaťu a má záujem a ochotu vytvárať mu stabilné prostredie pre zabezpečenie jeho riadnej výchovy a starostlivosti a napĺňanie jeho citových a vývinových potrieb. Pán C. je schopný a ochotný dobrovoľne a v najlepšom záujme maloletého vykonávať funkciu poručníka a súhlasí s osobnou starostlivosťou o poručenca.

5. Na pojednávaní dňa 11.08.2025 boli osobne prítomní len navrhovateľ a kolízny opatrovník, náhradný rodič maloletého a navrhnutý poručník sa na pojednávanie nedostavil, doručenie predvolania mal riadne vykázané. Z uvedeného dôvodu súd preto nariadil pojednávanie v neprítomnosti náhradného rodiča a navrhnutého poručníka v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomného účastníka konania, prečítaním návrhu na začatie konania, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 24.07.2025.

7. Podľa § 56 ods. 1 až 3 zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

8. Podľa § 57 ods. 1 až 4 zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví

za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

9. Podľa § 58 ods. 1 až 7 zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

10. Podľa § 59 ods. 1 zákona o rodine, poručníctvo zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou poručníka,
- d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený,
- e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§28 ods. 3, § 29),
- f) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

11. Podľa § 59 ods. 2 až 4 zákona o rodine, súd zbaví poručníka výkonu funkcie na jeho návrh. Súd odvolá poručníka z funkcie, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva. Ak boli do funkcie poručníkov ustanovení manželia, poručníctvo zaniká okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj rozvodom ich manželstva. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže na návrh niektorého z bývalých manželov rozhodnúť o tom, že funkciu poručníka bude naďalej vykonávať jeden z nich. Ak jeden z manželov, ktorí boli ustanovení do funkcie poručníkov, zomrie, stáva sa poručníkom pozostalý manžel. Ak poručníctvo zanikne smrťou poručníka alebo právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní a ak je to naďalej v záujme maloletého dieťaťa potrebné, súd rozhodne o ustanovení nového poručníka.

12. Súd mal z lustrácie v Registri obyvateľov SR preukázané, že rodičmi maloletého A. B. sú matka E. C., zomrelá dňa XX.XX.XXXX a otec A. B., zomrelý dňa XX.XX.XXXX. Uvedené skutočnosti sú zhodné so skutočnosťami uvedenými navrhovateľom v podanom návrhu. Z uvedeného je teda zrejmé, že obaja rodičia maloletého dieťa zomreli, preto je potrebné v súlade s § 56 ods. 1 zákona o rodine ustanoviť maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

13. Kolízny opatrovník na pojednávaní súhlasil s ustanovením C. C. – starého otca a náhradného rodiča maloletého - za poručníka maloletého. C. C. tiež súhlasil s tým, aby bol maloletému ustanovený za poručníka, nakoľko mu dlhodobo poskytuje všestrannú starostlivosť a opateru.

14. Nakoľko rodičia maloletého nežijú, v zmysle § 56 a nasl. zákona o rodine je potrebné maloletému dieťaťu ustanoviť poručníka. Zo správy úradu bolo preukázané, že náhradný rodič C. C. poskytuje maloletému riadnu starostlivosť, maloletý vyjadril vôľu v starostlivosti náhradného rodiča zotrvať. Vzhľadom na smrť rodičov maloletého, náhradný rodič C. C. súhlasil, že bude vykonávať funkciu poručníka maloletého. Kolízny opatrovník súhlasil s ustanovením C. C. za poručníka maloletého. Preto súd na základe vykonaného dokazovania ustanovil maloletému A. B. v súlade s § 56 a nasl. zákona

o rodine za poručníka C. C., ktorý s ustanovením za poručníka súhlasil. Vo výroku I. a II. tohto rozsudku súd určil rozsah povinností poručníka.

15. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline, cestou Okresného súdu Lučenec, H. I. XX, XXX XX J..

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.